

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 2T/9/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1420010066
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Grendárová
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2021:1420010066.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV, samosudkyňou JUDr. Jany Grendárovej, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 11. októbra 2021 Bratislave

r o z h o d o l :

obžalovaná G. F.: nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V., V. XXXX/X

u z n á v a s a z a v i n n ú, ž e

dňa 19. februára 2019 v čase o 16:15 hod. na Ul. Staré Grunty 24 v Bratislave, z predajne Y. Y. U., F.E..D.. odčudzila 2 ks zubnej pasty Elmex v hodnote 5,38 Eura, 4 ks ústnej vody Listerine Coolmint v hodnote 14,47 Eura, 1 ks ústnej vody Listerine Green tea v hodnote 4,49 Eura, 3 ks Curaprox Ultrasoft v hodnote 29,97 Eura, 1 ks Old spice deostick v hodnote 3,19 Eura a to tak, že tento tovar si v predajni vložila do tašky a následne s ním opustila predajňu bez zaplatenia, čím spôsobila poškodenú spoločnosť Y. Y. U., F.E..D.., so sídlom Na P. XX, XXX XX V., IČO: XX XXX XXX celkovú škodu vo výške 57,79 Euro, pričom tak konala napriek tomu, že dňa 24.04.2018 jej bola policajtom OO PZ Ružinov - západ uložená bloková pokuta vo výške 20,00 Eura č. bloku E 0220496 za priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/90 Zb. o priestupkoch spočívajúci v drobnej krádeži podľa a navyše tak konala aj napriek tomu, že trestným rozkazom Okresnému súdu Bratislava III sp. zn. 6T/50/2018 zo dňa 23.05.2018, právoplatným dňa 27.06.2018 bola uznaná za vinnú zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Trestného zákona, za čo jej bol uložený trest

-2- 2T/9/2020

odňatia slobody v trvaní 16 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní 30 mesiacov.

T e d a

prisvojila si cudziu vec tým, že sa jej zmocnila a bola za obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutá a spáchala uvedený čin, hoci bola za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdená

č í m s p á c h a l a

prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f/, ods. 3 písm. b/ Trestného zákona v znení zák. č. 316/2016 Z. z. a za to sa

o d s u d z u j e :

Podľa § 212 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, § 36 písm. l, § 37 písm. m, § 56 ods. 1 Trestného zákona k p e ň a ž n é m u trestu vo výške 700,-- Euro (sedemsto Euro).

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by obžalovaná úmyselne zmarila výkon uloženého peňažného trestu ukladá sa jej náhradný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) mesiace.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku sa obžalovanej ukladá nahradiť poškodenému Y. Y. U., F.E..D..., Na P. XX, V. XXX XX, IČO: XX XXX XXX, škodu vo výške 57,79 Euro (päťdesiatšesť Euro sedemdesiatdeväť Euro).

o d ō v o d n e n i e :

Súd na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom obžalovanej, prečítal a oboznámil ostatné listinné dôkazy a po zhodnotení všetkých vykonaných dôkazov jednotlivo aj v ich vzájomnom súhrne zistil a ustálil skutkový stav veci tak, ako ho uviedol vo výrokovej časti rozsudku.

Po tom, čo na hlavnom pojednávaní bola prednesená obžaloba, obžalovaná bola poučená o svojich právach a umožnené jej bolo urobiť niektoré z vyhlásení podľa § 257 ods. 1 Trestného poriadku (ďalej Tr. por.).

-3- 2T/9/2020

Táto na hlavnom pojednávaní dňa 30.júna 2021 urobila vyhlásenie podľa ustanovenia § 257 ods. 1 písm. a/ Tr. por., že je nevinná zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe.

Na nariadenom hlavnom pojednávaní dňa 11.októbra 2021 obžalovaná v rámci svojej výpovede vypovedala, že by v predmetnej veci chcela urobiť vyhlásenie o tom, že je vinná zo spáchania skutku, ktorý sa jej kládol za vinu.

Keďže obžalovaná vyhlásila, že chce zmeniť svoje prvotné vyhlásenie na vyhlásenie viny - súd jej toto umožnil.

Keďže obžalovaná na hlavnom pojednávaní vyhlásila, že je vinná zo spáchania žalovaného skutku, súd následne postupoval primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/ a h/ Tr. por.

Samosudkyňa formou otázok zistila, že obžalovaná na všetky položené otázky odpovedala „áno“.

Po súhlasnom stanovisku i prokurátora súd rozhodol podľa § 257 ods. 7, 8 Tr. por. a to, že vyhlásenie obžalovanej, že je vinná prijal s tým, že dokazovanie v rozsahu viny už nevykonal a vykonal len dôkazy súvisiace s výrokom o treste a náhrade škody.

Samosudkyňa vo vzťahu k predmetnému skutku vyhlásenie obžalovanej o uznaní viny akceptovala a to i napriek tomu, že bolo vykonané v priebehu dokazovania na hlavnom pojednávaní - pretože v súlade s ustanovením § 257 ods. 5 Tr.por. táto skutočnosť nie je vylúčená ani v priebehu dokazovania na hlavnom pojednávaní - a to aj s prihliadnutím na rozhodovaciu prax odvolacieho súdu v Bratislave.

Naviac súd vo veci poukazuje, že zákonodarca v rámci práva formovať trestnú politiku štátu práve v ustanovení § 257 ods. 5 Tr.por. dal všeobecne obvineným možnosť na slobodný prejav vôle prijať vinu podľa obžaloby.

Pri právnom hodnotení dospel súd dokazovaním k záveru, že obžalovaná konaním naplnila zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f/, ods. 3 písm. b/ Trestného zákona (ďalej Tr. zák.) - pretože obžalovaná si prisvojila cudziu vec (drogistické veci) tým, že sa ich zmocnila spôsobom, že predmetný tovar vybrala z predajných regálov vložila si ho do tašky a následne s nimi opustila predajňu bez zaplatenia. Išlo tak pre ňu o cudzie veci, ktoré jej nepatrili a tieto si prisvojila (§

130 ods. 4 Tr.zák.)- t.j. odňala veci z dispozície vlastníka, ktorý bol nimi oprávnený nakladať bez jeho súhlasu a s úmyslom s nimi nakladať ako s vecou vlastnou.
Ku teraz žalovanému skutku došlo dňa 19.februára 2019.

-4- 2T/9/2020

Preukázané z lustrácie evidencie priestupkov, ako i z bloku na pokutu pod č. E 0220496 - zo dňa 24.apríla 2018 bolo preukázané - že v predmetný deň sa dopustila priestupku proti majetku - pretože sa dopustila drobnej krádeže (za obdobný čin bola v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý).
Naviac z pripojeného trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava III, pod sp.zn. 6T/50/2018, zo dňa 23.mája 2018, právoplatné dňa 27.júna 2018 bolo preukázané, že bola uznaná vinnou pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. 1, ods. 3 písm. b/ Tr.zák. a uložený jej bol trest odňatia slobody v trvaní šesťnásť mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní tridsať mesiacov. Skutok bol dokonaný dňa 27.júna 2017 (hoci bola za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdená).

Z uvedeného tak vyplýva, že po formálnej stránke v danom prípade ide o vyššie žalovaný trestný čin. Na druhej strane však súd poukazuje, že i keď ide o žalovaný skutok, ktorý dosahuje bežnú typovú závažnosť trestného činu - prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. f/, ods.3 písm. b/ Tr.zák. a i keď vo všeobecnosti ide o rozšírenú trestnú činnosť protiprávnu - nemohlo mať toto za následok prijatie paušálneho, čisto formálneho prístupu pri posudzovaní závažnosti konania obžalovanej v súvislosti s ukladaným trestom.

Paušálny a prísne formalistický prístup je totiž v rozpore s ďalším cieľom - ktorý sa sledoval práve pri novelizácii Trestného zákona v roku 2005 - kedy došlo k zavedeniu kategórie prečinov a ktorým je dekriminalizácia a depenalizácia.

Z uvedených dôvodov súd preto i keď je základná trestná sadzba ukladania trestu pri žalovanom trestnom čine - šesť mesiacov - tri roky uložil vo vzťahu k obžalovanej peňažný trest a nie prokurátorom navrhovaný trest odňatia slobody so zaradením pre výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Pri úvahách, aký druh a výmera trestu by spravodlivo zohľadňovali konanie obžalovanej, jej zavinenia, následok, pohnútku, osobu, pomery a možnosti jeho nápravy a v neposlednom rade aj poľahčujúce okolnosti mal súd za to, že musí platiť zásada proporcionality trestu. Keďže ako súd už vyššie rozviedol, že trest je len jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona - tým je určená i jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabránenie v trestnej činnosti)

-5- 2T/9/2020

a prvok individuálnej prevencie (výchova k riadnemu životu - rehabilitácia) a jednak aj voči ďalším osobám - potencionálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatela (retribúcia).

Požiadavka primeranosti trestu k spáchanému trestnému činu nepozná žiadne výnimky, preto v každom jednom prípade bez rozdielu musí mať súd pri rozhodovaní o treste možnosť prihliadať na jednotlivé okolnosti prípadu, ako i na pomery páchatela. Len trest vymeraný s maximálnym ohľadom na charakter jednotlivého prípadu môže byť trestom primeraným.

V zmysle tejto požiadavky má byť trest úmerný škode, ktorú páchatel trestným činom spôsobil, a nemá páchatelovi spôsobiť zbytočné útrapy. Trest ako najzávažnejší zásah štátu do základných ľudských práv páchatela nesmie byť ukladaný mechanicky, bez zváženía všetkých okolností konkrétneho prípadu a pomerov páchatela. Trestnú represiu je preto nutné uplatňovať len v nevyhnutne nutnej miere. Trest nesmie byť prejavom neprimeraného inštitucionalizovaného násillia spoločnosti voči jednotlivcovi. Neprimeraný trest nemožno považovať za spravodlivý, spravodlivým je vždy len primeraný trest.

Neprimerane prísne (ale samozrejme i neprimerane mierne) tresty pôsobia škodlivo na páchatel'a i spoločnosť. Primeranosť trestu je zároveň nevyhnutým predpokladom dosiahnutia výchovných účinkov trestu, keďže nevyhnutným predpokladom prevýchovy páchatel'a je jeho akceptovanie trestu ako spravodlivého následku jeho protiprávneho konania, pričom v prípade nespravodlivého trestu k takejto akceptácii trestu zo strany páchatel'a pochopiteľne nemôže dôjsť.

Podľa § 34 ods. 3 Tr.zák. trest má postihovať iba páchatel'a, tak by bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Ako mal súd preukázané nielen z výpovede obžalovanej, ale i z listinných dôkazov, ktoré predložila - táto je matkou troch maloletých detí, ktoré sú vo veku 12 rokov, 6 rokov a 6 mesiacov. I keď je na rodičovskej dovolenke - stále je zamestnaná na dohodu o výkone práce. Príjem z predmetnej pracovnej činnosti má tak mesačne približne 400 Euro. Predmetná skutočnosť bola preukázaná i z lustrácie v Sociálnej poisťovne. Vo vzťahu k maloletým deťom zabezpečuje tak ich osobnú dennú starostlivosť. Pokiaľ išlo o predmetnú škodu, ktorú predmetným trestným činom spôsobila bola ju ochotná uhradiť. Spáchanie skutku ľutovala v celom rozsahu. Od tohto dokonaného skutku - t.j. od 19.februára 2019 sa nedostala do rozporu so zákonom. Nevyplynulo v odpise registra trestov iné odsúdenie, a ani iný priestupok v evidencii priestupkov.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, poh-

-6- 2T/9/2020

nútku, prirážajúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Súd poukazuje, že i v prípade, že sa všeobecne obžalovaný (v danom prípade obžalovaná) znovu dopustí rovnakého trestného činu, nie je nevyhnutné pôsobiť na neho vždy prísnejším trestom odňatia slobody a automaticky navyšovať výmeru trestu. Okrem zistenia, že ide u páchatel'ky o špeciálnu recidívu, sú dôležitými aj ďalšie zistenia, ktoré sa viažu k okolnostiam prípadu, najmä následky činu, výška spôsobenej škody a postoj páchatel'a k svojmu konaniu (primerane Krajský súd Bratislava, sp.zn. 3 To/42/2020, zo dňa 16.09.2020).

Podľa § 36 písm. l/ Tr.zák. - na aplikáciu poľahčujúcej okolnosti nestačí len priznanie sa k spáchaniu trestného činu ale aj trestný čin musí úprimne oľutovať.

Úprimná ľútosť nemôže vyplývať len z formálneho vyhlásenia obžalovaného - pretože úprimná ľútosť vyjadruje skutočný vnútorný postoj obžalovaného k spáchanej trestnej činnosti. Pre zistenie, či oľutovanie trestnej činnosti je skutočne úprimné, je dôležité ľudské hľadisko, a teda napr. aj spôsob ako obžalovaný trestnú činnosť oľutoval (JtK 20/2010, JtK 7/2011).

Vyžaduje sa vyšší prejav vnútorného postoja páchatel'a k vlastnému trestnému činu a to na základe jeho správania po čine (komentár Trestní zákoník I., Veľké komentáre, Šámal a spol.).

Obžalovaná počas dokazovania - pred súdom - na hlavnom pojednávaní sa ku skutku priznala a v celom rozsahu ľutovala. Jej ľútosť nebola len formálnym vyhlásením, ale jej skutočným vnútorným postojom. Jej ľútosť nad spáchaným skutkom bola úprimná.

Iné poľahčujúce okolnosti (§ 36 Tr.zák.) súd nezistil. Prirážajúcou okolnosťou boli v minulosti spáchané skutky, ich právoplatné odsúdenia (§ 37 písm. m/ Tr.zák.). Súd iné prirážajúce okolnosti § 37 Tr.zák. nezistil.

Súd obžalovanej uložil samostatný trest - peňažný trest.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že zmyslom alternatívnych trestov - t. j. i trestu peňažného je, že sa nenaruší negatívny dopad na osobu obžalovanej. Práve i takýmto druhom trestu sa splní reedukačný a resocializačný proces, ktorý lepšie splní i samotný účel trestu, ktorý je zvýraznený Trestným zákonom.

Pre druhú polovicu 20. storočia je charakteristické, že sa začali hľadať nové formy spravodlivosti, ktoré by nahradili alebo doplnili niektoré tradičné, avšak už nie celkom efektívne trestnoprávne inštitúty. V rámci vývoja sa presadzuje úsilie o využívanie trestov, ktoré nie sú spojené s odňatím slobody. Výkon týchto trestov je určitou alternatívou k trestu odňatia slobody, a preto sa označujú ako alternatívne tresty. Trest peňažný je alternatívnym trestom.

Podľa názoru súdu uvedený peňažný trest splní svoj účel. Obžalovanej súd uložil peňažný trest vo výmere 700,-- (sedemsto) Euro s náhradným trestom odňatia slobody vo výmere 3 (tri) mesiace. Vzhľadom na povahu spáchania trestného skutku takýto druh trestu dostatočne postihne obžalovanú a súčasne ju motivuje k vedeniu riadneho života a zároveň tento je i prínosom pre spoločnosť.

I keď je súd si vedomý, že v danom prípade vzhľadom na predchádzajúce odsúdenie v osobe obžalovanej pretože uvedený trest bol dokonaný v lehote podmieneného odsúdenia, zákon výslovne nezakazuje, že i v takomto prípade je možné ukladanie alternatívneho druhu trestu. Zákon výslovne stanovuje len, že do úvahy nemôže prichádzať uloženie trestu odňatia slobody s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu (ustanovenie § 49 ods. 2 Tr. zák.). Navyiac má súd za to, že peňažný trest splní lepšie účel trestu ako trest odňatia slobody nepodmienečný

Na margo súd poukazuje na teoretický výklad ustanovenia § 34 Tr. zák. - (Burda/Čentěš/Kolesár/Záhora a kolektív - Trestný zákon - Všeobecná časť, Komentár - I. diel - strany 287, 411) - nie každému páchatelovi trestného činu je potrebné uložiť trest odňatia slobody, ale ak to zákon umožňuje, je možné mu uložiť aj trest, ktorý bude spĺňať kritériá individuálnej prevencie bez toho, aby každý páchatel trestného činu musel skončiť vo výkone trestu odňatia slobody.

Podľa názoru súdu osobu páchatel'a treba hodnotiť vo všetkých súvislostiach. Pri hodnotení osoby konkrétneho páchatel'a, treba posúdiť negatívny alebo pozitívny význam jeho osoby pre hodnotenie nebezpečnosti činu pre spoločnosť, ktorá vyplýva z jeho správania sa v spoločnosti. Nemôže však ísť len o registráciu údajov páchatel'a bez hlbšieho rozboru jeho osobnosti vo vzťahu k ďalším kritériám, ktoré sú rozhodujúce z hľadiska určovania druhu trestu a jeho výmery.

V rámci hodnotenia osoby páchatel'a nemožno obísť ani možnosti jeho nápravy, najmä z hľadiska určenia prognóz jeho budúceho vývoja správania, na základe objasnenia jeho osobných vlastností a ich spojitosti so spáchaným trestným činom vrátane vplyvu sociálnej mikroštruktúry. Nemôže byť však pravidlom - že v podmienenom odsúdení nastupuje len trest nepodmienečný. Súd musí zvažovať prísnu individualizáciu trestu, a individualizáciu trestnej činnosti - čo v danom prípade aj vykonal.

I keď obžalovaná dokonala teraz žalovaný trestný čin v lehote podmieneného odsúdenia i napriek predmetnej okolnosti nie je súd toho názoru, že by osoba obžalovanej bola nenapraviteľným páchatel'om - ktorému je potrebné ukladať trest odňatia slobody nepodmienečného druhu práve s prihliadnutím aj na jej pracovné návyky, na jej osobnú starostlivosť vo vzťahu k svojim maloletým deťom. Navyiac svoje protiprávne konanie - resp. nesprávnosť svojho počínania si riadne uvedomila - dooznala a oľutovala

a od 19.februára 2019 sa snaží viesť riadny život.

I z predmetných dôvodov mal súd za to, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje i trest peňažný - a takýto trest aj uložil. Predmetná výmera a druh predmetného trestu je dostatočne prísny vzhľadom tak na individuálnu ako i generálnu prevenciu.

Súd má za to, že je potrebné primárne nevyhnutné uviesť, že vychádzajúc zo zásady humanity treba dodržiavať princíp úmernosti represie, aby táto neprekročila mieru nevyhnutnú, pre splnenie účelu trestu. Súd v tomto smere akceptuje potrebu zvolenia optimálnej miery represie, keďže ani príliš prísny, ale ani príliš mierny trest nepôsobia výchovne.

Uložený trest súdom uložený spĺňa požiadavku na zabezpečenie ochrany spoločnosti pred osobou slobodou obžalovanej. Uložený trest v predmetnej výmere spĺňa generálno-prevenčnú funkciu, pretože je spôsobilý pôsobiť odraďujúco na potencionálnych páchatel'ov obdobnej trestnej činnosti. Zároveň bolo vyjadrené i morálne odsúdenie páchatel'a.

Predmetný trest korešponduje i s účelom trestu deklarovaným v ustanovení § 34 ods. 1 Tr.zák.

Súd nezdieľa názor, že takýto trest - jeho výmera by bola neprimerane mierne práve s prihliadnutím na § 34 ods. 1, ods. 4 Tr.zák.

Požiadavka primeranosti trestu k spáchanému trestnému činu nepozná žiadne výnimky, preto v každom jednom prípade bez rozdielu musí mať súd pri rozhodovaní o treste možnosť prihliadať na jednotlivé

okolnosti prípadu, ako i na pomery páchatel'a. Len trest vymeraný s maximálnym ohľadom na charakter jednotlivého prípadu môže byť trestom primeraným.

V zmysle tejto požiadavky má byť trest úmerný škode, ktorú páchatel' trestným činom spôsobil, a nemá páchatel'ovi spôsobiť zbytočné útrapy a tým, že sa zapojí do spoločnosti v rámci predmetného trestu - teda verejných prác nebude zaťažovaný ani väzenský systém.

Dokazovaním bolo jednoznačne preukázaná, že predmetným trestným činom - prečinom obžalovaná spáchala poškodenému škodu - a to odcudzením predmetných vecí z predajne. Poškodený si uplatnil škodu vo výške 57,79 Euro. Výška predmetnej škody bola jednoznačne preukázaná a preto podľa § 287 ods. 1 Tr.por. obžalovanej uložil podľa § 287 ods. 1 Tr.por. nahradiť predmetnú škodu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho oznámenia na Krajský súd v Bratislave, prostredníctvom tunajšieho súdu.